

Verslag PRT d.d. 25 juni 2025

Aanwezig leden: De heren De Jonge (voorzitter), Van der Velde (Provincie), Louws (Middelburg), Hulle (Terneuzen), Both (Reimerswaal), Tuk (Veere), Bertijn (Vlissingen), Weststrate (Borsele), Jansen op de Haar (Kapelle) Kapteijns (COA) en de dames Maas (Noord-Beveland), Van Oostenbrugge (Sluis), Sijbers (Tholen), Veldhuizen (Goes), Smit (Schouwen-Duiveland) en Van Veldhoven (JenV).

Aanwezige ambtenaren: de heren Bakker (secretaris), Van Terheijden (asiel), Vullings en Olivier (COA), en de dames De Jonge (OEK), Jacobs (VenJ), Postma (AMV), en De vries (communicatie).

1. Opening

- a. Agenda
 - b. Verslag PRT d.d. 7 april 2025
 - c. Mededelingen
- De agenda wordt vastgesteld.
 - Het verslag van 7 april jl. wordt vastgesteld.
N.a.v. het verslag zegt wethouder Van Oostenbrugge dat het college van B&W inmiddels een locatie voor asielopvang heeft gekozen. Over deze locatie is nu het gesprek met COA gaande.
 - Mevrouw Van Veldhoven deelt enkele actualiteiten vanuit Den Haag over o.a. de val van het kabinet en de verdeling van de portefeuille Asiel & Migratie. Voormalig minister Faber zou bij deze vergadering aansluiten. Mogelijk dat in de toekomst minister Keijzer de PRT bezoekt. De Tweede Kamer heeft Asiel niet controversieel verklaard en behandelt de asielnoodmaatregelen wet en het tweestatenstelsel conform planning. De contourennota Spreidingswet en het samenhangend pakket met flankerend beleid worden besproken in de LRT.
 - De gedeputeerde meldt dat gedeputeerde De Reus niet langer namens het IPO deel neemt aan de vergaderingen van de LRT. Van der Velde neemt deze taak over.
 - De gedeputeerde zegt dat met Stedin een gesprek is gevoerd over tijdige aansluitingen voor asielopvang locaties. Ook in de commissie Wonen is dit onderwerp ter sprake gekomen. Stedin heeft een systeem in gebruik waarop recentelijk ook de corporaties zijn aangesloten. Dit systeem lijkt goed te werken. COA kan ook op dit systeem worden aangesloten. Voorts roept de gedeputeerde op om plannen zo vroeg mogelijk bij Stedin te melden.

2. Stand van zaken Asiel

- a. Huidige stand van zaken
 - b. Realisatie aanbod Spreidingswet
 - Asiel
 - AMV
 - Uitrust
- De voorzitter geeft alle gemeenten het woord om een stand van zaken te geven.
 - De stand van zaken is weergegeven in de brief aan de minister van Asiel en Migratie van 5 juni 2025 met als onderwerp 'onverwijld melding'. Bij deze brief is een bijlage gevoegd met daarin de stand van zaken per gemeente die de opgave niet tijdig (voor 1 juli 2025) kon realiseren.

- De stand van zaken is tevens vastgelegd in de bijgevoegde concept voortgangsrapportage Zeeland. Deze rapportage wordt door de PRT vastgesteld en zal door de secretaris naar het ministerie van Asiel en Migratie worden gestuurd.
- Zeeland haalt ruimt 70% van de opgave. Vóór het einde van de eerste Spreidingswet periode is dat rond de 85%. In de gemeenten Sluis, Hulst en Tholen wordt de afgesproken opgave niet gerealiseerd voor het verstrijken van de eerste termijn. Dit is niet het gevolg van onwelwillendheid bij betrokken partijen, maar is het gevolg van onvoorziene omstandigheden in het proces zoals locatiekeuze, vergunningprocedures, aanbesteding, onderhandelingen over huurprijzen, bestuursovereenkomsten, de stikstofproblematiek enzovoort.
- De gemeenten Reimerswaal en Noord-Beveland hebben nog een opgave in het kader van de uitruil afspraken. Noord-Beveland heeft de aanvullende opvangplaatsen voor Oekraïense ontheemden gerealiseerd en moet nog doorstroomplaatsen realiseren. Reimerswaal combineert de beide opgaven. Mevrouw Van Veldhoven zegt dat de SPUK doorstroomlocatie inmiddels gepubliceerd is. Op deze regeling kunnen gemeenten nu dus een beroep doen. Beide gemeenten worden opgeroepen contact op te nemen met het team doorstroomlocaties om het proces weer op te starten.
- COA onderstreept de goede samenwerking die er is met gemeenten in Zeeland en vraagt begrip voor de soms strenge eisen die worden gesteld aan kostenbeheersing. Plekken zijn momenteel nog hard nodig en voor noodopvang kan soms wat meer worden uitgegeven, maar meer structurele plaatsen moeten redelijk dichtbij de kostprijs uitkomen. Dat is soms puzzelen waarbij verschillende variabelen kunnen worden beïnvloed. Daarbij moet je, zeker in onderhandelingen met externe partijen, niet teveel in je kaarten laten kijken.
- De voorzitter zegt dat, ondanks de vertraging in sommige gemeenten, alle Zeeuwse gemeenten, geheel conform de gedachte achter de Spreidingswet, een steentje bijdragen aan de opvang van vluchtelingen. Er wordt hard gewerkt om de gemaakte afspraken ook na te komen.
- De voorzitter roept gemeenten op om, wanneer er zich problemen voordoen, dit tijdig te melden zodat samen naar een oplossing kan worden gezocht.

3. AMV

- Wethouder Veldhuizen geeft een korte toelichting bij de geïnventariseerde thema's die door de ingestelde werkgroep worden uitgewerkt en die een provincie brede aanpak vragen. Het gaat om de thema's: kosten jeugdzorg, onderwijs, begeleiding en schoolverzuim, vervolghuisvesting na de begeleide woonvorm en veiligheid.
- Wethouder Smit zegt dat vrijwilligers in de gemeente vaak vragen naar de mogelijkheden om jonge statushouders, buiten scholing en sport, te helpen bij hun inburgering en kennismaking met Zeeland en of dit als thema kan worden toegevoegd. De werkgroep neemt dit mee. Andere aanvullingen zijn er vanuit de PRT niet.
- De afspraak wordt gemaakt om ketenpartners zoals OCW, VWS, COA en Nidos bij de werkgroep aan te laten sluiten.
- Ten aanzien van onderwijs zegt wethouder Veldhuizen dat de Tijdelijke Nieuwkomersvoorziening in Goes met een jaar is verlengd. Ten aanzien van het thema onderwijs kijken we dus naar een structurele oplossing voor Zeeland.
- De werkgroep wordt in eerste instantie niet ondergebracht bij OZO maar bij de PRT.

4. Huisvesting statushouders

- a. Huidige stand van zaken
 - b. Taakstelling 2025-II
- De gedeputeerde zegt dat het er naar uit ziet dat vier gemeenten de taakstelling halen en ook de achterstand hebben ingelopen. Enkele gemeenten hebben de taakstelling gehaald maar hebben nog wel de achterstand uit voorgaande perioden. Tot slot zijn er gemeenten waarbij de achterstand na de afgelopen periode verder is opgelopen.
 - Verschillende gemeenten zitten in trede 3 van het interbestuurlijk toezicht en één gemeente staat op de grens van trede 4. Het toezicht is, mede gelet op de wetgevingsinitiatieven waarbij het geven van voorrang wordt verboden en op termijn de taakstelling zelfs wordt afgeschaft, een lastig verhaal. De gedeputeerde zegt dat we de huidige wetgeving echter gewoon moeten uitvoeren en roept gemeenten op dat ook zonder meer te blijven doen.
 - Wethouder Van Oostenbrugge zegt dat gemeente Sluis bezig is de achterstand in te lopen. Dit wordt mede mogelijk door gezinshereniging waarop de gemeente aan het wachten was. Het gaat om gezinnen van negen en elf personen.
 - De heer Kapteijns ondersteunt de oproep om door te gaan met het huisvesten van statushouders. De doorstroming is erg belangrijk. Momenteel wonen er 18.000 statushouders in de COA opvanglocaties waarvan 12.000 langer dan 14 weken.
 - Wethouder Both zegt dat gemeenten weinig instrumenten hebben om sterke invloed uit te oefenen op de huisvesting van statushouders. De gedeputeerde geeft aan dat hij de indruk heeft dat gemeenten welwillend zijn, maar dat het gebrek aan woningen schuil gaat achter de achterstanden in de huisvesting. De minister van VRO wordt opgeroepen met oplossingen hiervoor te komen zoals het tijdelijk mogelijk maken van woningdelen, woningsplitsen, flexibele woonvormen en doorstroomlocaties.
 - De gemeente Schouwen-Duiveland geeft aan een aanbesteding te hebben uitgeschreven voor huisvesting. De resultaten van de aanbesteding worden momenteel nader bestudeerd.

5. Opvang ontheemden Oekraïne

- a. Stand van zaken
- Mevrouw De Jonge heeft een korte weergave van de stand van zaken. Er zijn momenteel ruim 3.000 bedden voor Oekraïense ontheemden beschikbaar. We zetten wel kleine stapjes vooruit, maar we zijn nog altijd niet in de buurt van de inspanningsverplichting.
 - De bezetting is heel hoog. Onlangs hebben we desondanks nog 11 nieuwe mensen kunnen plaatsen. Dit betreft meestal geen nieuwe bedden, maar bedden die zijn vrijgekomen door het vrijwillige vertrek van mensen.
 - Het is rustig ten aanzien van opvang Oekraïense ontheemden waardoor de indruk kan ontstaan dat er niet veel gebeurt. Het is echter voor gemeenten een enorme opgave om 3.000 mensen op te vangen. Steeds vaker hebben gemeenten te maken met moeilijke casussen. Er wordt bij de gemeenten met veel inzet en motivatie aan de opvang gewerkt.
 - Uit de Zeeuwse afspraken over uitruil komen er nog wel nieuwe locaties aan. De ontwikkeling van die locaties kost echter tijd. In de tussentijd sluiten ook locaties. Wethouder Veldhuizen wijst in dit verband op een sluiting van een grote locatie in Goes.

Het college heeft besloten gezinnen met kinderen zelf te herhuisvesten. Over het opvangen van de overige bewoners heeft de gemeente in eerste instantie contact met de buurgemeenten.

- De richtlijn tijdelijke bescherming (RTB) is met een jaar verlengd.
- Wethouder Tuk zegt dat de gemeente extra opvang voor Oekraïense vluchtelingen wil realiseren maar daarbij aanloopt tegen de problematiek rond de aansluitingen door Stedin. De gedeputeerde gaat vanuit de commissie Wonen het gesprek aan met Stedin. Hij verwijst ook naar zijn opmerking bij de opening van de vergadering n.a.v. het verslag van de vorige vergadering.
- Mevrouw Van Veldhoven zegt dat er door het kabinet wordt gekeken naar het langere termijn beleid ten aanzien van de opvang van Oekraïense vluchtelingen. De inzet van het kabinet is investeren in terugkeer wanneer de situatie in het land stabiel wordt. Minister Keijzer werkt ten aanzien hiervan een pakket maatregelen uit waarmee ze vermoedelijk na de zomer naar de Tweede Kamer zal gaan. De contouren van de transitie zullen worden verwoord in de verzamelbrief OEK die binnenkort al naar de Tweede Kamer gaat.

6. Communicatie

- Mevrouw De Vries zegt dat de onverwijld melding van de gemeenten die de datum van 1 juli 2025 niet halen gezamenlijk is opgepakt en is voorzien van een begeleidende brief. Deze brief met de bijlagen is vervolgens ook gebruikt bij de beantwoording van persvragen. Er zijn inmiddels verschillende stukken in de pers verschenen. Onze boodschap is in die stukken goed weergegeven.
- Burgemeester Vermue legt het voorzitterschap van de VZG neer. Aan dit voorzitterschap was ook het woordvoerschap namens de PRT gekoppeld. De nieuwe voorzitter, burgemeester Jansen op de Haar, die per 6 oktober 2025 het stokje overneemt, zal vanaf dan het woord voeren namens de PRT.

7. W.v.t.t.k.

- De heer Kapteijns zegt dat er vanuit COA naar alle gemeenten brieven zijn gestuurd over de gemeentelijke opgave Spreidingswet, de stand van zaken, de onverwijld melding e.d. De Provincie Zeeland is de enige regio waarin dit nog niet is gebeurd. Door de goede samenwerking in Zeeland lijkt een brief per gemeente niet nodig. Hij kondigt wel een brief gericht aan de regio aan, die via de PRT aan de gemeenten zal worden gestuurd. Hierin zal ook het vertrouwen worden uitgesproken in de samenwerking met de Zeeuwse gemeenten.